

เสียง

ผู้พูดซึ่งมีสมรรถภาพของการใช้เสียงได้เป็นอย่างดี รู้จักใช้เสียงของตนให้เป็นประโยชน์กับการพูด จะสามารถสร้างความพอใจ ความเป็นกันเอง และอารมณ์คล้อยตามในหมู่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

ผู้พูดเป็นผู้กำหนดท่าทีของผู้ฟัง

ถ้าผู้พูด ๑ ด้วยน้ำเสียงนุ่มนวลเชื่องชิ่มหยอหยงหา ผู้ฟังจะพลอยหยอหยงหาไปด้วย

ถ้าผู้พูด ๑ ด้วยน้ำเสียงนุ่มนวลละมุนละไม ความรู้สึกนุ่มนวลเป็นมิตรจะพลอยแผ่ซ่านไปสู่จิตใจของผู้ฟัง

ถ้าผู้พูด ๑ ด้วยน้ำเสียงอันเคร่งครัด บรยากาศในที่ชุมนุมชนจะพลอยสลดรัดทันตไปด้วย

ถ้าผู้พูด ๑ ด้วยน้ำเสียงที่เปี่ยมความรู้สึกกระตือรือร้น หนักแน่น จริงใจ ผู้ฟังก็จะพลอยรู้สึกมีชีวิตชีวากระฉับกระเฉงตามไปด้วย และสนใจติดตามฟังการพูดไปจนตลอด

ผู้พูดที่ดีกับการใช้เสียง

ผู้ฟังทุกคนย่อมต้องการฟังการพูดซึ่งมีชีวิตชีวาและรสชาติต้องตามเนื้อเรื่อง มีความเข้าใจและชวนให้ประทับใจ เสียงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งซึ่งจะสร้างรสชาติให้การพูด การฟัง ชีวิตชีวา ความเข้าใจ และความประทับใจ โดยต้องเป็นเสียงซึ่งเปล่งออกมาตามธรรมชาติ ตามอารมณ์ ความรู้สึกของเรื่องที่พูดในตอนนั้น ๑

เสียงที่ดีควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง

1. ตั้งพื่อที่ผู้ฟังซึ่งอยู่ไกลสุดจะได้ยินชัดเจน ผู้พูดควรพยายามสังเกตปฏิกิริยาสนองตอบของผู้ฟังซึ่งอยู่ไกลสุดที่มีต่อการพูดของตน หากพบว่าผู้ฟังเหล่านั้นขาดความสนใจ หรือจำเป็นต้องเงี้ยวหูฟัง เป็นไปได้อย่างยิ่งว่าผู้พูด ๑ เขาไป จึงควรเปล่งเสียงให้ดังขึ้น แน่แน่นอนที่สุดผู้ฟังที่อยู่ใกล้เข้ามาก็ย่อมจะต้องได้ยินด้วยเป็นของธรรมดา

2. ชัดเจนพอที่ผู้ฟังจะเข้าใจได้ตลอด โดยเฉพาะถ้อยคำที่ยากต่อการเปล่งเสียง เช่น คำควบกล้ำ ตัว ร-ล เป็นต้น หากผู้พูดประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการเปล่งเสียงให้ชัดเจน ควรพยายามพัฒนาตนเองโดยการซ้อมอ่านหนังสือออกเสียงให้มาก ๆ และพยายามปรับปรุงตนเองอย่างสม่ำเสมอในวงสนทนาและในการพูดต่อที่ชุมนุมชนทุกครั้ง

3. ช้าหรือเร็วพอที่จะทำให้ผู้ฟังไม่เบื่อหน่าย หากผู้พูดพบว่าตนจำเป็นต้องพูดช้า เพราะพูดไปคิดไป จึงพยายามเตรียมและฝึกซ้อมมากขึ้นจะสามารถพูดได้คล่องแคล่วพรั่งพรู ยิ่งขึ้น หรือหากพบว่าตนพูดเร็วไป ก่อนขึ้นพูดทุกครั้งควรสำรวจใจให้สงบเยือกเย็นลง รวมทั้งพยายามเพิ่มน้ำหนักเน้นคำพูดขณะพูด จะทำให้อัตราความเร็วของการเปล่งเสียงลงได้ สำหรับการพูดที่ต้องใช้เวลานานนั้น ผู้พูดควรเปลี่ยนอัตราความเร็วของการเปล่งเสียงสลับกันไปตามความสำคัญของเนื้อหาในแต่ละตอน ผู้ฟังก็จะไม่รู้สึกเบื่อหน่าย

4. จังหวะจะโคนดี ไม่ติดขัดอีกอักเอ้ออ้า มีการเว้นวรรคตอนของการพูดตามความเหมาะสม บางครั้งผู้พูดควรต้องเว้นจังหวะของการพูดให้นานเป็นพิเศษ เพื่อสะกดผู้ฟัง หรือให้ผู้ฟังได้มีโอกาสใคร่ครวญถึงประโยคทั้งท้ายของผู้พูด ในขณะที่บางครั้งผู้พูดควรเว้นจังหวะของคำพูดเพียงสั้น ๆ เพื่อผ่อนคลายใจ และเพื่อความราบรื่นตลอดจนความสะดวกสบายในการรับฟัง หรือแม้แต่ในบางครั้งผู้พูดควรที่จะเปล่งเสียงให้กระชั้นต่อเนื่องกัน เพื่อสร้างความรู้สึกเร้าใจและตื่นเต้นให้เกิดขึ้น เป็นต้น

5. มีระดับเสียงต่าง ๆ กัน เสียงซึ่งทำให้ผู้ฟังเบื่อหน่ายเป็นเสียงราบเรียบในระดับเดียวตลอดการพูด ไม่ว่าจะเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำ การใช้เสียงที่จะทำให้ผู้ฟังสนใจต่อผู้พูด ควรต้องเป็นเสียงในระดับที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของเนื้อเรื่องในแต่ละช่วงตอน บางครั้งผู้พูดควรพูดดังหรือใช้เสียงสูงในขณะที่ประโยคต่อไปควรพูดให้เบาและต่ำ การเปลี่ยนระดับน้ำเสียงให้เหมาะสมในขณะที่พูด จะช่วยให้การพูดเป็นที่น่าสนใจ มีรสชาติและน้ำหนักต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้ฟัง

6. มีความรู้สึกเป็นธรรมชาติ อารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดที่จริงใจและเป็นธรรมชาติ ตามปกติแล้วมีอิทธิพลเป็นอย่างยิ่งต่อความรู้สึกของผู้ฟัง ถ้าผู้พูดมีอารมณ์ความรู้สึกมากพอในการพูดแต่ละครั้งจนปรากฏออกมาให้ผู้ฟังรู้สึกหรือเห็นได้ ไม่ว่าจะเป็นความรันทดหุดหู่ ความเชื่อมั่นอันแรงกล้า ความชิงชัง ความรัก ความปรานี ฯลฯ ผู้ฟังก็จะเกิดอารมณ์ร่วมในการรับฟังได้ง่ายเข้า ทั้งเกิดแรงบันดาลใจจากการฟังการพูด อย่างไรก็ตาม ไม่ควรสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกลงไปใต้น้ำเสียงด้วยการเสแสร้งแก้งัดดัดดั่งที่นักพากย์และนักแสดงบางคนนิยม เพราะการแสดงกับการพูดต่อที่ชุมนุมชนนั้นไม่เหมือนกัน ผู้ฟังจะจับได้ทันทีว่าผู้พูดไม่มีความจริงใจ